

mojo domovino, in 25 milijonov ljudi bo blagoslovljalo Vas še v poznih letih.“ — Ko sta po vsem pogovarjanju deržavni pravdnik in pa predsednik porotne sodbe besedo poprijela, so se porotniki v posvetovanje podali, ktero je 4 ure terpelo. Njih sodba je znana. Obsojenci so se zoper razsodbo pritožili pri najvišji overžni sodni; pa to jim ne bo pomagalo nič; le za nekoliko dni je zakasnen kervavi dan. V ječi Roquette, kjer so sedaj zaperti, ne smejo z nikomur več govoriti kakor s spovednikom, opatom Hugon-om. Na galejo obsojenega Gomez-a bojo kmali tirali v Brest.

— Uradni časnik „Moniteur“ je razglasil postavo za stran varnosti.

— Rusovski car dá v Parizu pravoslavno cerkev zidati, ki bo blizu 1 milijon gold. veljala.

Odgovori na vprašanje v 8. listu:

ali labodska, lavantska ali lavantinska?

1. — Bilo je blezo leta 1836, ko sva se z rajnim dr. Zupan Jakobom poganjala, ktero koreniko bi zdaj nemška voda Lavant imela, ki je svoje dni gotovo slovenska bila, in kaj bi po nji priimek Lavantinske škofije pomenil? Nisem vedel iskrenemu Slovincu o tej reči kaj boljšega povedati razun tega, da se terg na iztoku te vode v derečo Dravo Lavod, ali kakor drugi izrekajo: Labud, Labod ali Laboda po slovenski zove, kajti je oni terg še zdaj na pol slovenski, kojemu Nemci Lavamünd pravijo. To naznanilo je rajnega Zupana jako ogrelo. „To je lepo in tudi plemenito ime!“ je djál. „Korenika mu je labúd; in kdo bo tajil, da bi ne bili svoje dni v tej rajski dolini labudi plavalí! Gotovo ima voda od labuda ime, od vode dolina, in od doline škofija z nekdanjim gradom, solnogradskim posestvom, v kojem se je škofija utemelila.

Leta 1843 je pisatelj ovega za Murkovo pomnoženo slovnico nekoliko berilic zapisal, ktere domače šege, kraje in imenitnejše gore zadevajo. Med njimi je na strani 250—260 visoka gora Golovc na meji Koroške in Štajarske zemlje popisana, takole: „Iz rodovitne Lavantinske doline dojdeš po lepíh spašnikih na verh Golovca; novi svet se tebi odpre. V zahodu pod teboj je Lavantija z svetlo reko prepasana, kteri je Labud lepo ime. Sveti Andraž prijazno iz doline gleda“ i. t. d.

To čertico, po Zupanovo in nekako pesniško skovano so čitali naprej zagrebški domorodci, ter hitro po nji ime Labudske (Labodske) škofije posneli; in leta 1846 so tudi naši bolj vroči domorodci pisati jeli: Labudska cerkev ali škofija, dokler se možje starega kopita za Lavantsko ali Lavantinsko škofijo poskušajo, rekoč: Labudski naj se terg imenuje, škofija pa Lavantinska ostane, saj ni v Labodi sedež škofa Lavantskega.

Ktero imenovanje bi prav za prav pristno bilo, si ne upam razodeti; Novo-Slovencom je edno kot drugo, zakaj pred dvajset leti je težko Slovincov kdo „Labudsko“ ali „Lavantinsko“ cerkvo pisal ali bral. Le ta je gotova, da ima škofija in dolina od vode ali reke ime, ktero Nemci Lavant (svoje dni tudi Levant), Slovenci pa Lavo (Lavodo) zovejo, kakor se po Slovenskem več vodá enako zove, na primer: Lava pri Celji.

Moja misel je taka, da se bo Labudska težko zderžala — Lavantska preterdo sloví — Lavantinska pa mojemu ušesu najprijetneje póje.

Rad bi videl, naj bi se med pisatelji našimi o tej reči razumevna, toda kratkočasna vojska unela, pa brez vsake zamere.

Sl.

2. — Na to vprašanje se priderznem tudi jez svoje mnenje razodeti, ker sem blizu tam rojen, in so mi okoljšine in imena tistih krajev dobro znane.

Pri Rogacu na Štírskem in tudi drugod po Slovenskem se globača stoječe vode (Seefenster) imenuje: Lava. Blizu celjskega mesta se nekemu močirnemu kraju tudi pravi: Lava. Zgodovinarji terdijo, da je v današnji Lavantinski dolini jezero stalo, in še le sčasoma se je jez prederl in odteklo je jezero. Res še zdaj je po oni dolini mnogo močirja; lahko da je Nemec kakor pogosto tudi v drugih krajih še tukaj slovensko ime porabil, in dolino imenoval po vodi: Lavathal, pozneje pa zavolj lepšega izreka Lavanthal. — V Srbii je reka, ki se zove: Lab, pa sploh tudi pomeni reko srednje velikosti. Verjetno je, da tudi reka iz onega jezera tekoča se je Lab imenovala, in po ti reki tudi selo (zdaj terg) pri njenem izlivu (Lavamünd) ime Labud dobilo. Ni torej sila, ptica Labuda od daleč tirati, da bi véliki lepi dolini, reki, tergu, in celó škofii svoje ime dal. Po tem bi se menda škofija imela imenovati: Lavatiška, in zavolj lepšega: Lavantiška škofija.

Jož. Hašnik.

3. — Prav je sprožil gospod C. vprašanje, kako se bolje piše le-to ime. Kar nas je bolj oddaljenih, ne vémo, če je iz ust ljudstva vzeto ime Labod ali ne; zakaj nar večkrat se je med nami pred slišalo: Šent-Andrejska škofija. Zdi se nam, da je ime Labod na novo stvarjeno, zato je raji rabimo po latinski obliki Lavanta, lavantski ali lavantinski. Radi bi vendar vedili, kaj je bolj pravo.

Če smé kdo, ki ni slišal še drugega iz priprostih ust, kakor „Lofentol“, o tem vprašanji kaj govoriti, bi rekel, da se je prava oblika slovenskega imena pozabila. In morebiti bi ne bilo težko je najti. Kakor je sedanja Salica pri Solnemgradu kdaj bila Isonta, Igonta (Juvavia str. 19. „Novice“ 1854 str. 10), tako je sedanja Lavanta kdaj utegnila biti Labonta, ali brez noslanja Labota. S tako končnico se na Kranjskem nahaja Zapota pri Ratečah, in z nekoliko podaljšano končnico na Štajerskem Oplotnica med Konjicami in Slov. Bistrico. Zamore pa tudi prvotna oblika biti Labanta, ker se v starih listinah bere Labanda (Hansiz „Germ. sacra“ II. str. 310), ravno tako, kakor je v pruskem Pomorji Persanta, ali brez noslanja Labata, kakor je na Kranjskem pri Mengšu Bišata. Korenika imena je ravno tista, ki se nahaja v imenih Laba ali Labnica. Končnica je pa gotovo le t ali ta, ne d ali da; saj v poprejšnih izglelih se povsod kaže una končnica, in če se hočejo še kteri pridjati je Aluta, Seret in Prut v Valahii in Galicii, ki so verjetno slovenskega rodú. Pa je še ime, ki se prav primerja z imenom Labanta, Labota ali Labata, namreč Lovat, ki izteka v Ilmersko jezero na Ruskem, in ima svojo strugo ravno v nekdanji domovini prvotnih Slovincov, kakor jo popisuje stari letnikar Nestor. Po takem bo, če ne ostanemo pri obliki Lavantski, pisati Labotski ali Labatski bolj prav, kakor pa Labodski.

Hicinger.

4. — Če se „Lavanter“ Bisthum po slovensko „Labodska škofija“ veli, kako se pa Lavant pravi? Odgovor: Labud ali Laboda. To pa ni res. Labod se imenuje Lavamünd — terg na Koroškem, tedaj Labodska škofija — Lavamünder Bisthum. Labodski korar — Lavamünder Chorrherr. Latinsko se imenuje ta škofija „diocesis Lavantina“, ne pa olorina ali atriplicina. Vladika te škofije, ki so slovenski pisali, ko še „Labod-ske“ škofije ni bilo, vselej „Lavantinski“ škof pišejo, in tako razume vsak Slovenec, je že učen ali ne; poslednemu je ime „Labodske“ škofije — turško.

Cvetko.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XIII. naznanila . 659 fl. 44 kr.

Učenci 4. gimnaz. razreda v Ljubljani	7 fl. — kr.
Gospod Bunić Anton, dijak v Zagrebu	— „ 30 „
„ Č....ć Uroš. „ „ „ „ „ „ „ „ „	1 „ — „
„ Q. X. O. Srblin, dijak v Zagrebu	1 „ — „
„ Kolarić Ivan, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Mrksir Mirko, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Poturić Jovo, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 20 „
„ Vidović Pero, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 20 „
„ Jagić J. N., bogoslovec „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Jelošić Slavoljub, bogoslovec v Zagrebu	— „ 30 „
„ Kos Slavoljub, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Krčelić, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Mračić B., „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Perok Slavoljub, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ Rihtarić Stjepan „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 32 „
„ Večković Stjepan, „ „ „ „ „ „ „ „ „	— „ 30 „
„ dr. Šulek v Zagrebu	1 „ — „
„ Bogović Mirko v Zagrebu	1 „ — „
„ Satter v Zagrebu	— „ 30 „

Skupaj . 677 fl. 26 kr.